

ДО
НАУЧНОТО ЖУРИ,
назначено със Заповед № РД 38-255/06.07.2020 г.

СТ А Н О В И Щ Е

от д-р **Траян Константинов Конов**, доцент по гражданско и семейно право при катедра Гражданскоправни науки на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по гражданско и семейно право, професионално направление 3.6., за нуждите на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ обявен в ДВ брой 57 от 26.06.2020 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р **Венцислав Людмилов Петров**

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАНДИДАТА:

Единственият кандидат в конкурса гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров е роден през 1985 г. в град Велико Търново. През 2011 година завършва право със степен магистър от ЮФ на СУ, както и магистърска програма в същия факултет, специалност „Международни отношения“ по програма „Частни отношения с презгранични последици в ЕС“.

От 01.09.2011 г., въз основа на конкурс, кандидатът заема академичната длъжност „асистент“ в катедра Гражданскоправни науки на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, а от края на 2015 г. заема в същата катедра длъжността „главен асистент“. От 2016 г. е асистент, а от 2017 г. главен асистент и в ЮФ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методи“.

На 20.07.2017 г. в качеството на докторант на самостоятелна подготовка в катедра Гражданскоправни науки на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и след успешна публична защита на дисертация на

тема: „Отмяна на отказа от наследство от кредиторите на наследника“ получава научно-образователната степен „доктор“.

Д-р Венцислав Петров е вписан като адвокат от САК от 2011 г., лектор е към Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“, член е на ОС на СУ, на ФС на Юридически факултет, индивидуален член е на Съюза на учените в България (от 2019 г.), бил е член на Дисциплинарно-административния съвет на Националната баскетболна лига (2017 – 2019 г.).

2. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ:

Като преподавател в Юридическия факултет на СУ кандидатът е водил семинарни занятия по дисциплините: Гражданско право обща част, Семейно и наследствено право и Облигационно право пред студентите от редовно и задочно обучение, както и по възлагане е изнасял отделни лекции пред студентите редовно и задочно обучение по същите дисциплини и е участвал в провеждане на семестриални изпити по тях. Пред студентите редовно и задочно обучение в ЮФ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методи“ чете лекционния курс по Семейно и наследствено право и води семинарни занятия по Вещно право. Пред студентите от специалност „Социални дейности“ чете лекционния курс по „Предприемачество в социалната сфера“.

Като преподавател в Юридическия факултет на СУ д-р Венцислав Петров е познат с широката си ерудиция, със способността си да представя задълбочено, но и достъпно, учебното съдържание по преподаваните дисциплини, като взискателен и справедлив экзаминатор, поради което се радва на подчертан интерес и уважение от студентите, както и на уважението на колегите – преподаватели.

Д-р Венцислав Петров участва активно в дейността на кръжока по гражданско право, при организацията и подготовката на отбори за състезания по

решаване на казуси, както и в дейността на други студентски и преподавателски научни и обществени организации.

3. НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ:

Научното творчество на кандидата обхваща две монографии и 32 статии и научни доклада. Кандидатът е участвал с доклади в множество международни и национални научни конференции. От представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 ЗРАСРБ за научна област 3, социални науки, професионално направление 3.6. – право, се вижда, че кандидатът надхвърля изискуемия минимум по отделните групи наукометрични показатели.

4. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ ПО КОНКУРСА:

4.1. Кандидатът е представил за участие в конкурса и рецензиране една монография – хабилитационния труд: *„Наследяване на задължения и отговорност за завети“*, С: Сиела, 2020, 460 с. и 14 научни статии.

4.2. Монографията *„Наследяване на задължения и отговорност за завети“* представлява първото у нас специално посветено на цялостно изследване на наследяването на задълженията на починало физическо лице и удовлетворяване на кредиторите му съчинение. Авторът приема, че въпреки различния правопораждащ състав, поради идентичността на задължените лица и конкуренцията на правата на кредитори и заветници, при изграждане на концепцията за удовлетворяване на кредиторите на наследството, следва да бъде анализирана и отговорността за заветите, което очертава и предмета на изследването, който включва проблеми на наследственото и облигационното право, изследвани в техния исторически и сравнително правен контекст. Изведени са и концептуални предложения *de lege ferenda*. Съдържанието на монографията е структурирано в четири глави, увод и заключение, включва 955

бележки под линия и списък на използваната литература, съдържащ 313 заглавия на български, английски, немски, френски, руски, сръбски и македонски език.

4.2.1. **Като общи приносни елементи** на изследването следва да бъдат посочени задълбоченият анализ на проблемите, които наследяването на задълженията поставя, проблеми, които в българската литература по действащия правен режим изглеждат определено подценени като „наследство“ от времето, когато въобще наследственоправните проблеми бяха идеологически negliжирани, а така също и подробният исторически и сравнителноправен преглед на разрешената по наследяване на задълженията и различните концепции за начина, по който се организира изпълнението им.

Монографията показва автора като зрял учен, който удачно подбира предмета на изследването си и чрез задълбочен анализ на множество проблеми, които действащата уредба, а и доктрината по нея, поставят или оставят неразрешени, достига до логически обосновани изводи, чието практическо значение е безспорно.

4.2.2. Сред **множеството конкретни научни приноси** (посочени и в авторската справка) специално следва да бъдат изтъкнати:

4.2.2.1. Изследването на историческото откъсване на наследяването на задължения от концепцията за продължаване на личността на наследодателя и прехода към идеята, че облигацията е по-скоро патримониална, отколкото персонална връзка, чиято детайлност е новост в българската цивилистична литература;

4.2.2.2. Диференцирането на фактическия състав на наследяването на задължение във връзка с различните системи на придобиване на наследственото имущество – система на откриване (отказ) и на приемане на наследството;

4.2.2.3. Аргументирането на извод, че недееспособните наследници отговарят ограничено, дори и да не са приели наследството по опис, както и изводът, че държавата отговаря ограничено само в хипотезата на чл. 11 ЗН, но не и в хипотеза на наследяване по завещание (освен ако не е приела изрично наследството по опис), аргументирана с положението, че държавата не може да откаже наследството по чл. 11 ЗН, но може да откаже наследяване по завещание;

4.2.2.4. Детайлното аргументиране на тезата, че приемането на наследството по опис ограничава отговорността на наследниците не до стойност, както днес приема съдебната практика, а до обектите, върху които може да бъде насочено принудителното изпълнение – чл. 429, ал. 1 ГПК, при което се преодолява ефекта на конфузията и са налице два имуществени комплекса, а така също и тезата, че в хипотеза на отделяне по чл. 67 ЗН не е налице ограничаване на отговорността на наследниците;

4.2.2.5. Систематизирането на различните гаранции на кредиторите в хипотеза на ограничена отговорност на наследниците;

4.2.2.6. Критичният анализ на съотношението в наследствените права на държавата и общините по чл. 11 ЗН (след 1999 г.), водещо до различно по вид правопримство и от там до наследяване на задълженията от държавата, при възможност съществените наследствени активи да се придобиват от общините, което е в състояние да увреди наследствените кредитори;

4.2.2.7. Поставянето на въпроса за създаване на процедура по централизирана ликвидация на наследството, колкото и спорно от практическа гледна точка да изглежда това предложение, то без съмнение има своето основание в посочените от автора неясноти относно узнаването на редица релевантни обстоятелства при откриването на наследството и неговия състав, които при днешните информационни технологии и бази данни в различни регистри би следвало да могат да бъдат лесно преодоляни в интерес на наследниците, кредиторите на наследството и заветниците.

4.3. Представените в конкурса статии:

4.3.1. Кандидатът е представил за участие в конкурса и рецензиране 14 научни статии. Част от тях: „Съвременната концепция за наследяване на задълженията и връзката ѝ с римската familia“ – Ius Romanum, 2017, 1, с. 1-10; „Joint and several liability and separate liability of the heirs for hereditary obligations – sort comparative and historical overview“, Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools, Vol. 28, N 4, 2018, p. 114-116 (на английски език); „Съпоставка между наследяването и другите способи за смяна на длъжника“, Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“ за 2018 г. , том 57, книга 7, 2018, с. 116 -120; „Правото на наследяване – римскоправни основи“, Ius Romanum, 2019, извънреден брой Theo noster, Studia in memoriam Theodori Piperkovi, с. 81 – 89; „Задължения на наследника, приел наследството по опис за даване на сметка“, Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“ за 2019 г., том 58, книга 7.1., 2020, с. 114-117, основно изследват въпроси, включени в хабилитационния труд (по-горе 4.2.), поради което няма да бъдат коментирани самостоятелно.

4.3.2. Останалите публикации са посветени на проблеми на гражданското право обща част, свързани с Проекта за Закон за физическите лица и мерките за подкрепа; проблеми на семейното, наследственото, вещното и облигационното право, както и някои техни процесуални измерения.

4.3.2.1. В публикациите, свързани с повдиганите от Проекта за Закон за физическите лица и мерките за подкрепа: „Активната завещателна дееспособност според проекта за Закон за физическите лица и мерките за подкрепа“, сп. Съвременно право, 2017, № 3, с. 25-33; „Промени в уредбата на условията за встъпване в брак според проекта за Закон за физическите лица и мерките за подкрепа“, в „Приложение на конституционните принципи в публичното и частното право“, сб. Доклади от юбилейна международна научна конференция „25 години юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методи“

и 25 години от приемане на Конституцията на Р. България“, Велико Търново, Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методи“, кандидатът излага обстоен критичен анализ на проблемите, които промяната на концепцията по Проекта за закон би създала в наследственото и брачното право;

4.3.2.2. В посветената на семейноправни въпроси и техните процесуални измерения публикация: *„Относно правната същност на иска по чл. 30 от Семейния кодекс“*, Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“ за 2017 г., том 56, серия 7, Правни науки, 2017, с. 36-39, кандидатът аргументира алтернативно на възприетата в доктрината теза, че искът е винаги осъдителен;

4.3.2.3. Публикациите свързани с други, извън тези изследвани в монографията (по-горе 4.2.), наследственоправни въпроси: *„Относно наследствената общност“*, сп. „Собственост и право“, 2018, кн. 4, с. 43 – 50; *„Необходимостта от формиране на маса, от която се възстановява запазената част от наследството. Тенденции в съдебната практика“*, сп. „Собственост и право“, 2018, кн. 12, с. 46 – 51; *„Местооткриване на наследството според българското право в контекста на правото на ЕС“*, Актуални проблеми на позитивното право в контекста на членството на Република България в Европейския съюз, В. Търново, „Фабер“, 2018, с. 119 – 124, макар и кратки, съдържат анализ на актуални и спорни проблеми, по които кандидатът излага аргументиран и в много случаи оригинален анализ;

4.3.2.4. В посветените на вещноправни въпроси и свързаните с тях процесуални проблеми публикации: *„Още веднъж за ревандикационния иск от съсобственик срещу трето лице“* сп. „De jure“, 2018, кн. 2, с. 169 -173 и *„Относно същността на негативния иск като вид петиторен иск и необходимостта от вписването му“*, ГСУ, ЮФ, Том 86, 2019, с. 257 – 267, кандидатът след критичен анализ приема, че съсобственик може да ревандикира

цялата вещ и в отличие от Т.Р. № 4 от 06.11.2017 г. по тълк. д. № 4/2015 г. на ВКС, ОСГК, че и негаторният иск следва да бъде вписван;

4.3.2.5. В статията *„Възражения срещу съществуване на вземането в производството по чл. 135 ЗЗД в съдебната практика“*, сп. Търговско и облигационно право, 2017, кн. 6, с. 32-39, кандидатът анализира аргументацията на противоречивата практика дала повод за тълк. д. № 2/2017 г. на ВКС, ОСГК, като аргументира по-слабо застъпената тогава теза, че ответникът по иска по чл. 135 ЗЗД може да оспорва вземането, с което ищецът се легитимира, теза, която по-късно косвено е приета в т. 2 от Тълкувателното решение от 09.07.2019 г. по цитираното дело.

4.3.3. В обобщение коментиранияте тук статии показват афинитета на кандидата към актуални теми от различни области на гражданското право, които макар и в кратки изложения изследва и коментира задълбочено, аргументирайки в редица случаи оригинални изводи с теоретично и практическо значение.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

С оглед изложеното намирам, че гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров отговаря на критериите по ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ по 3.6. Право (Гражданско право), в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, поради което препоръчвам на научното жури да вземе решение, с което предлага на Факултетния съвет на ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“ гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров да бъде избран на академичната длъжност „доцент“ по 3.6. Право (Гражданско право), в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“.

20.10.2020 г.

доц. д-р Траян Конов